

УДК 687.01:7.05

ЗАСОРНОВА І. О., КРАСНЮК Л. В., ЖУРАВЛЬОВА Х. О.
Хмельницький національний університетDOI:10.30857/2617-
0272.2019.4.3.**ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННЯ ЖІНОЧОГО АНСАМБЛЮ В СТИЛІ
МІЛІТАРІ**

Мета. *Проектування та виготовлення ансамблю жіночого одягу в стилі мілітарі на основі аналізу форми військовослужбовців Збройних Сил України.*

Методологія. *У ході виконання дослідницької роботи використано основні принципи системного підходу до дизайн-проектування ансамблю жіночого одягу: літературно-аналітичні дослідження, метод комбінаторики.*

Результати. *Розглянуто історичні передумови виникнення стилю мілітарі в одязі. Визначено характерні риси та основні принципи створення одягу в стилі мілітарі. Розглянуто колекції сучасних дизайнерів та виділено основні напрямки розвитку стилю мілітарі в жіночому одязі. Наведено результати художнього проектування ансамблю жіночого одягу в стилі мілітарі та описано його художньо-композиційні ознаки.*

Наукова новизна. *Визначено основні художньо-композиційні ознаки стилю мілітарі в сучасному жіночому одязі, що є основою для проектування авторського ансамблю жіночого одягу в даному стилі. Виконано аналіз конструктивно-технологічних елементів військової форми за наступними ознаками: силует, вид застібки, покрій рукава, вид коміра, оформлення низу рукава, вид і місце розташування кишень, функціонально-оздоблювальні деталі, зони нанесення розрізняювальних знаків, колір, фурнітура.*

Практична значимість. *Надано практичні рекомендації щодо вибору художньо-композиційних рішень, конструктивно-технологічних елементів, підбору матеріалів, аксесуарів і фурнітури, головних уборів та взуття при проектуванні жіночого одягу в стилі мілітарі. Створено авторський ансамбль жіночого одягу в стилі мілітарі під назвою «Пентесілея».*

Ключові слова: *військова форма, аналіз, художньо-композиційні рішення, конструктивно-технологічні елементи, метод комбінаторики.*

Вступ. На сьогодні швейна промисловість України активно розвивається, відкриваються нові швейні підприємства, проходять модні покази молодих та досвідчених дизайнерів одягу, проводяться майстер-класи, тренінги, семінари, конференції та інші заходи, направлені на випуск нової та модної продукції. Завдяки цьому перед споживачем відкривається широкий вибір моделей одягу з різноманітними конструктивно-технологічними особливостями, колірними і стильовими рішеннями, які визначаються сучасними тенденціями. Дизайнери пропонують різноманітні концепції перспективної моди, шукають та використовують нові джерела творчості [1], апелюючи кожен до свого

напрямку творчої діяльності. Емоційні образні асоціації, що виникають у дизайнера при спостереженні оточуючого світу, стають основою для створення нових цікавих моделей одягу [3, 7, 8].

Поряд із цим перед розробниками одягу постає завдання в задоволенні потреб не лише вітчизняного споживача, але й в забезпеченні конкурентоспроможності виробів на світовому ринку. Питаннями забезпечення конкурентоздатності вітчизняних виробів легкої промисловості та застосування креативних підходів до дизайн-проектування одягу займаються, як виробники одягу, так і науковці [6-10, 13-15]. Однак, при проектуванні та виготовленні нових моделей одягу є

питання, що залишаються невирішеними. Тому виникає необхідність проведення досліджень в цьому напрямку з метою розроблення заходів для подальшого розширення та оновлення асортименту виробів вітчизняних швейних підприємств.

Аналіз попередніх досліджень. В останні роки надзвичайно популярним є жіночий одяг, виконаний в стилі мілітарі. Перевагою цього стилю є можливість отримання великої кількості різноманітних варіантів моделей одягу. При цьому використовують відмінні риси різних історичних епох, елементи військової уніформи різних країн і різних родів військ (морський флот, повітряний флот тощо).

Вітчизняні науковці та дизайнери також звертаються до вивчення костюма військовослужбовців, як невичерпного джерела натхнення для проектування нових моделей одягу. Так, в роботі [9] досліджено еволюцію форми, кольорових поєднань і структури декору одягу в стилі мілітарі, визначені його художньо-композиційні та конструктивні ознаки, які лягли в основу створення творчої колекції одягу із застосуванням авторських принтів. вторами [15] проведено аналіз тенденцій моди жіночого одягу 40-х років ХХ ст. з урахуванням впливу на моду військових подій; структуровано особливі риси, конструктивний устрій, притаманний жіночому одягу тих часів, що знайшло подальше використання в процесі проектування колекції сучасного одягу. В наукових дослідженнях [13, 14] на основі виконаного аналізу конструктивно-декоративних елементів формених курток пілотів військової авіації та систематизації дизайн-проектних рішень елементів та вузлів, що використовують при їх виготовленні, розроблено асортиментний ряд нових моделей виробів для пілотів військової авіації з урахуванням особливостей виконання ними професійно-кваліфікаційних обов'язків. В межах досліджень [2] проаналізовано структурні,

фактурні та пластичні властивості костюма в стилі мілітарі, виокремлено його характерні ознаки, які впроваджено під час розробки колекції жіночого одягу із застосуванням плоского виду оздоблення.

Постановка завдання. Виходячи із вищевикладеного, проектування жіночого ансамблю в стилі мілітарі на основі аналізу військової форми ЗСУ є актуальним. Для досягнення поставленої мети, авторами вирішуються наступні завдання: дослідження видів української військової форми; систематизація конструктивно-технологічних елементів української військової форми; розроблення ескізного проекту та виготовлення авторського жіночого ансамблю в стилі мілітарі.

Результати дослідження. Термін «мілітарі» прийшов в модний ужиток з італійської мови, з якої дослівно перекладається, як «військовий». Характерною ознакою стилю мілітарі є використання в одязі деталей та елементів військової форми. Причому, використовуватися можуть як справжні деталі військової форми, так і стилізовані під них. Основними ознаками стилю мілітарі в одязі є:

- колірна палітра (хакі, зелений, сірий, коричневий, пісочний, камуфляжна палітра);
- аксесуари (головні убори, тематичні нашивки із воєнною символікою у вигляді орденів, значки, пояси, шкіряні ремені з масивними «бляхами», сумки, взуття);
- фурнітура (шеvronи, металеві гудзики з армійськими символами, шнури, текстильна тасьма);
- дрібні деталі (погони, лампаси на штанах, накладні кишені з клапанами, кокетки, хлястики, хомутики, манжети).

Передумовами для виникнення стилю мілітарі стали наслідки двох світових воєн, коли мільйони людей були змушені одягнути військову форму. Перший повсякденний одяг у військовому стилі з'явився в жіночому гардеробі під час

Першої світової війни. У 20-ті роки ХХ ст. у багатьох державах не вистачало коштів для закупівлі цивільного одягу, так як всі кошти йшли на забезпечення армії. Виробництво цивільного одягу значно скоротилося, зате виробництво військової форми значно збільшилось. В таких умовах звичайний цивільний одяг значно зріс в ціні. Тому ті, хто не мав можливості його придбати, почали перешивати і носити військове обмундирування. Таким чином військова форма отримала популярність серед цивільного населення – чоловіків, жінок і навіть дітей. Перший жіночий одяг в стилі мілітарі відрізнявся строгим кроєм, практичністю і зручністю, силует суконь був переважно прямим, довжина спідниць вкоротилась до середини литки, на них з'явилися кишені. Костюм жінки того часу складався з подовженого приталеного жакета з великими ґудзиками і вузької довгої спідниці «hobble skirt», що стала праобразом сучасної спідниці-олівець

(рис. 1, а). Англійські торгівельні марки Burberry і Aquascutum в ці роки почали випускати та впровадили в жіночий гардероб військовий плащ-тренч. У жіночу моду в цей час входять темні кольори, які раніше переважно використовувались лише для чоловічого верхнього одягу: чорний, сірий, темно-синій і хакі.

Після закінчення Другої світової війни ситуація із використанням військової форми повторилася. Жіночий одяг післявоєнного періоду знову перейняв деталі військової форми – пояси, пряжки, манжети, накладні кишені. Довжина одягу вкорочувалася, він розширився в плечах, талія була чітко позначена кроєм і широким поясом.

Створювався контраст широких плечей, широкої спідниці і тонкої талії. Це підкреслювало тендітність і витонченість жінки, тому навіть у перешитій військовій формі вона залишалася жіночною (рис. 1, б).

а

б

Рис. 1. Історичний костюм: а – 20-х років; б – 40-х років

Таким чином, виникнення стилю мілітарі не було пов'язано з тенденціями моди, тому що життєва ситуація змусила цивільних людей носити одяг, що нагадував військову форму. До того ж молоде покоління прагнуло бути схожим на своїх кумирів – героїв війни, тому людям так подобалося носити одяг в стилі мілітарі.

Пізніше, стиль мілітарі набув широкого розповсюдження в кінці 60-х

років ХХ ст. Спочатку камуфляж став способом протесту молоді проти війни у В'єтнамі і військової політики найбільших держав того часу.

Люди одягали зношену військову форму, в дірках і латках, яка була розмальована символами миру. Метою такого протесту було демонстративне перетворення військової форми в цивільний одяг, позбавлення військової

уніформи свого звичного призначення. На подіумах високої моди колекції в стилі мілітарі вперше були представлені в 80-х роках модними будинками Dior [5], Celine і Louis Vuitton. З того часу стиль мілітарі практично не сходить із світових подіумів. Як джерело натхнення для своїх колекцій дизайнери використовують військову форму різних родів військ. Так, Джорджіо Армані в 2005 році розробив колекцію, моделі якої представляли стилізацію військової амуніції часів Другої світової війни. Цікаву колекцію в стилі мілітарі розробив в 2009 році французький дизайнер Крістоф Декарнін. Джерелом натхнення дизайнера стала форма російських гусар XIX ст. Жан-Поль Готьє для своїх колекцій як джерело натхнення використав образ відомої американської льотчиці 30-х років Амелії Ерхарт. Також цей французький кутюр'є створив колекцію одягу на основі смугастого тільника, використавши як джерело натхнення військову форму моряків. Завдяки своїй практичності, універсальності і функціональності одяг, виконаний у стилі мілітарі, залишається популярним до теперішнього часу. Його використовують споживачі різних вікових груп, він відноситься до категорії унісекс, отже, може збагатити як чоловічий, так і жіночий гардероб. Для сучасного одягу у стилі мілітарі характерні чіткість, строгість ліній, прямий силует, лаконічність, стриманість і свобода від зайвих деталей. Якщо раніше одяг у цьому стилі виконувався переважно з тканини для військової форми, то сьогодні, залежно від сезону, використовуються найрізноманітніші матеріали: шкіра, вовна, хутро, замша, джінс, сатин і навіть шовк.

На сьогодні основним кольором та смисловим акцентом одягу в стилі мілітарі, безумовно, залишається колір хакі, також його можуть доповнювати чорний,

бордовий, темно-синій кольори та відтінки сірого і коричневого. Бежевий, білий, оливковий колір і яскраві відтінки допускаються тільки для носіння у весняно-літній період. Прикладами застосування стилю мілітарі в жіночому одязі є: блузки з накладними кишнями та погонами, штани-галіфе, тренчкоти, черевики «берці», комбінезони, футболки з кишенею на грудях. А також верхній одяг: різноманітні жакети, жилети, пальта-шинелі, куртки М-65 або куртки-бомбери тощо. Сьогодні виділяють три основні напрямки стилю мілітарі [4]:

- «High-military» – строгі і елегантні моделі, виготовлені на основі різних видів військової форми військовослужбовців вищого рангу;

- «Casual-military» – одяг для споживачів молодшої вікової групи, який проектується на основі повсякденної уніформи з використанням основних ознак військового стилю: колір хакі, камуфляжний принт, декоративні деталі та елементи тощо;

- формалістичне мілітарі полягає у камуфляжному забарвленні цивільного одягу або використанні у ньому декоративних елементів, притаманних одягу військових. При цьому камуфляжне забарвлення може виконуватись не тільки в кольорі хакі, але й в синьо-білій, чорно-сірій або іншій кольоровій палітрі.

Відмінною особливістю одягу в стилі мілітарі є те, що він гармонійно поєднується з виробами в інших стилях і підходить для споживачів, які ведуть активний спосіб життя. На світовому подіумі колекції одягу, виконані у стилі мілітарі, представлені наступними торговельними марками: Salvatore Ferragamo, Victoria Beckham, MaxMara, Dorima, Dobermans Aggressive, Surplus Raw Vintage, Thor Steinar, Alpha Industries, Ansgar Aryan, Brandit, Miltec, Wrangler та іншими (рис. 2).

Рис. 2. Моделі одягу в стилі мілітарі: а – Salvatore Ferragamo (2012 р.); б – Victoria Beckham (2019 р.); в – MaxMara (2019 р.); г – Dorima (2018 р.)

Рис. 3. Ансамбль жіночого одягу «Пентесілея» (автор Х. Журавльова)

З метою створення сучасного ансамблю жіночого одягу в стилі мілітарі виконано аналіз конструктивно-технологічних елементів військової форми ЗСУ, як джерела натхнення. Для аналізу обрано верхній плечовий одяг пальтово-костюмного (пальто, плащ), та платтяно-блузкового (сорочка, блузка) асортименту та поясний одяг (штани, спідниця) [11].

З урахуванням виділених конструктивно-технологічних елементів військової форми ЗСУ (табл. 1, табл. 2) та застосовуючи метод комбінаторики, який передбачає різні прийоми компонування структурних елементів формоутворення у цілісну композицію виробу [3], виконано дизайн-проекування ансамблю жіночого

одягу в стилі мілітарі, яке полягало у наступному:

- вивчення джерела натхнення, асоціативне опрацювання його ліній, форми, об'єму, маси, ритму, пропорцій, деталей, конструктивно-технологічних елементів, колірної гамми, фактури;

- інтерпретація джерела натхнення до рівня розробки необхідних форм виробів ансамблю;

- вибір елементів форми і атрибутики, які можливо використати в дизайн-проекті;

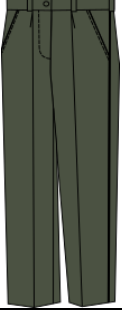

- розташування обраних конструктивно-технологічних елементів в пріоритетному порядку;

- поєднання власної ідеї ансамблю та сучасних модних тенденцій;

- варіативне заповнення силуетної конструктивними, декоративними лініями і форми виробів ансамблю фактурами, що відповідають стилю мілітарі.

Таблиця 1.

Конструктивно-технологічні елементи військової форми ЗСУ (поясний одяг)

	Асортимент поясного одягу		
	Штани чоловічі	Штани жіночі	Спідниця жіноча
Конструктивно-технологічні елементи			
Силует	Прямий	Прямий	Прямий
Вид застібки	Застібка-блискавка в середньому шві, пришивний пояс із застіркою на обметану петлю та ґудзик	Застібка-блискавка в середньому шві, пришивний пояс із застіркою на обметану петлю та ґудзик	Застібка-блискавка в середньому шві заднього полотнища, пришивний пояс із застіркою на обметану петлю та ґудзик
Вид і місце розташування кишень	Бічні з листочкою, прорізна кишеня з фігурним клапаном і однією обшивкою, із застіркою на нависну петлю і ґудзик	Бічні з листочкою, імітація прорізних кишень на задніх частинах	-
Функціонально-оздоблювані деталі	Шість хомутиків, лампаси	Шість хомутиків	Шлиця в середньому шві заднього полотнища
Зони нанесення розрізнявальних знаків	Бічний шов	Бічний шов	-
Оформлення низу	Упідгин	Упідгин	Упідгин
Колір	Хакі	Хакі	Темно-сірий
Фурнітура	Застібка-блискавка, ґудзики	Застібка-блискавка, ґудзик	Застібка-блискавка, ґудзик

Отже, застосовуючи результати аналізу конструктивно-технологічних елементів військової форми і військової атрибутики розроблено ансамбль жіночого одягу в стилі мілітарі під назвою «Пентесілея». В міфології стародавньої Греції Пентесілея – хоробра та войовнича

цариця амазонок. Тому в концепцію художньо-композиційного проектування ансамблю закладено ідею створення образу сучасної амазонки, яка, долаючи власні слабкості, може бути мужньою, витривалою, дужою і поряд із чоловіками боронити від загарбників свою землю.

До ансамблю входять наступні складові: одяг (пальто, блузка, штани з пришивними деталями, що імітують спідницю), головний убір (кашкет), доповнення (сумка-планшет, черевики) (рис. 3).

Характерною особливістю художньо-композиційного рішення ансамблю «Пентесілея» є те, що в його основу закладено основні ознаки військового форменого одягу. Так, пальто ансамблю за своєю стилістикою нагадує верхній плечовий одяг військовослужбовців ЗСУ та має деталі, притаманні цьому асортименту одягу – відкладний комір з лацканами, відлітну кокетку на спинці, широкий пояс, що застібається на металеву пряжку, крупні листочки на бокових прорізних кишнях.

Основним акцентом, що підкреслює ідейно-художню приналежність пальта до стилю мілітарі, є використання в його оздобленні військової атрибутики, а саме золотого шнура по краю коміра, низу рукавів і по краю кокетки, металевих гудзиків для застібки та для оздоблення кокетки спинки, нашивка на нагрудній накладній кишні.

Блузка ансамблю «Пентесілея» також виконана в стилі мілітарі – вона прямого силуету, з вшивними одношовними рукавами із пришивними манжетами, центральною застібкою, відкладним коміром з відрізною стійкою та накладними кишнями із клапаном. Центральним акцентом блузки, що пов'язує її із стилістикою мілітарі, є оздоблення блискучими металевими гудзиками на застібці блузки, манжетах рукавів та клапанах кишень.

За основу при розробленні художньо-конструкторського вирішення поясного виробу ансамблю – укорочених штанів прямого силуету з вшитими в бічні шви деталями, які імітують полотнища спідниці, обрані формені штани та спідниця.

Цей творчий авторський задум мав на меті підкреслити те, що жінки за всю історію війн довели своє право служити в армії і брати участь у бойових діях.

Колірне рішення ансамблю «Пентесілея» також обране таким, що відповідає стилю мілітарі та колористиці військової форми. Так, для пальта та штанів ансамблю використано матеріали кольору хакі. Деталі, що імітують полотнища спідниці, виконані із тканини з камуфляжним забарвленням сіро-чорного кольору, який вигідно виділяється на тлі зеленого кольору штанів. Вибір чорного матеріалу для блузки насамперед продиктований тенденціями моди і бажанням автора підкреслити блискучі металеві гудзики, а також надати жіночну складову строгому та стриманому ансамблю.

Доповнення до ансамблю також підібрані у відповідності із стилем мілітарі: кашкет із камуфляжного матеріалу сіро-зеленого кольору, грубі черевики, що нагадують військові «берці» і шкіряна сумка, що своєю формою схожа на офіцерський планшет, лямкою якої слугує золотий шнур.

Таким чином, усі складові ансамблю утворюють єдину художньо-композиційну систему, що складається із одягу та доповнень до нього, які погоджені між собою за рахунок пропорційного співвідношення частин, ритму деталей, кольорових плям та оздоблення, гармонійного поєднання симетрії та асиметрії, за рахунок чого створюється цілісний образ, що відповідає творчому задуму.

Ансамбль жіночого одягу під назвою «Пентесілея» апробовано в умовах Всеукраїнського фестивалю молодих дизайнерів одягу «Барви Поділля - 2019», м. Хмельницький.

Таблиця 2.

Конструктивно-технологічні елементи військової форми ЗСУ (плечовий одяг)

	Плечовий одяг					
	Пальово-костюмного асортименту			Платтано-блузкового асортименту		
	Пальто чоловіче зимове	Пальто жіноче зимове	Плащ жіночий демісезонний	Сорочка чоловіча з довгим рукавом	Блузка жіноча з довгим рукавом	Блузка жіноча з коротким рукавом
Конструктивно-технологічні елементи						
	Зміщена на обметані петлі і гудзики	Напівприлеглий	Напівприлеглий	Прямий	Напівприлеглий	Напівприлеглий
Силует	Прямий	Напівприлеглий	Напівприлеглий	Прямий	Напівприлеглий	Напівприлеглий
Вид застібки	Зміщена на обметані петлі і гудзики	Центральна на обметані петлі і гудзики	Центральна по тайпа на обметані петлі і гудзики	Центральна на обметані петлі і гудзики	Центральна на обметані петлі і гудзики	Центральна на обметані петлі і гудзики
Вид і місце розташування кишень	Бічні, прорізані з клапанами, горизонтальні	Бічні, прорізані з клапанами, нахилені	Бічні, прорізані з листочкою, нахилені	Нагрудні накладні з двома складками, з клапанами, із застібною на обметану петлю і гудзик	Нагрудні накладні з двома складками, з клапанами, із застібною на обметану петлю і гудзик	Нагрудні накладні з двома складками, з клапанами, із застібною на обметану петлю і гудзик
Функціонально-оздоблені деталі	Погони, хлястик	Погони	Погони	Погони	Погони	Погони
Зони нанесення розрізняльних знаків	Плече, погони, груди лаццани	Плече, погони, груди	Кінці коміра, плече, погони, груди	Плече, погони, клапан кишень	Плече, погони, клапан кишень	Плече, погони, клапан кишень
Колір	Хакі	Хакі	Хакі	Жовто-сірий	Жовто-сірий	Жовто-сірий
Покрій рукава	Вшивний, довгий двошовний, довгий	Вшивний, двошовний, довгий	Вшивний, двошовний, довгий	Вшивний, одношовний, довгий	Вшивний, одношовний, довгий	Вшивний, одношовний, короткий
Вид коміра	Відкладний з лаццанами	Відкладний з лаццанами	Відкладний з лаццанами	Відкладний з відрізною стійкою	Відкладний з відрізною стійкою	Відкладний з відрізною стійкою
Оформлення низу рукава	Упідгин	Упідгин	Упідгин	3 пришивною манжетною застібною на обметану петлю і гудзик	3 пришивною манжетною застібною на обметану петлю і гудзик	3 пришивною манжетною застібною на обметану петлю і гудзик
Фурнітура	Формені гудзики, нагрудний знак, нарукавний знак, шеврони, шнур	Формені гудзики, нагрудний знак, нарукавний знак, шеврони, шнур	Формені гудзики, нагрудний знак, нарукавний знак, шеврони, шнур	Формені гудзики, нагрудний знак, нарукавний знак, шеврони, шнур	Формені гудзики, нагрудний знак, нарукавний знак, шеврони, шнур	Формені гудзики, нагрудний знак, нарукавний знак, шеврони, шнур

Висновки. Розглянуто історію виникнення стилю мілітарі і визначено його головні особливості. Виконано аналіз основних конструктивно-технологічних елементів військової форми ЗСУ, а саме: пальто, плаща, сорочки, блузки, штанів, спідниці. Застосовуючи метод комбінаторики, спроектовано та виготовлено авторський ансамбль жіночого одягу в стилі мілітарі. До ансамблю входить: одяг (пальто, блузка, штани), головний убір (кашкет), доповнення (сумка-планшет, черевики). В художньо-композиційному

рішенні розробленого ансамблю закладено основні ознаки одягу стилю мілітарі, а саме: колірна палітра (хакі, зелений, сірий, камуфляж), лаконічність, чіткість та стриманість форм (пальто, блузка та штани прямого силуету чіткої геометричної форми), військова фурнітура (шеvronи, металеві гудзики з армійськими символами, шнури), деталі (кишені з клапанами, кокетки, манжети), аксесуари (кашкет, тематичні нашивки із військовою символікою, пояс із металевою пряжкою, сумка-планшет, черевики типу «берці»).

Література

1. Artemenko M., Yakymchuk O., Yakymchuk D., Myrhorodska N., Zasornova I. Costume Design in for hospitality establishments staff on the basis of analysis the Slavic Snakes ornamentation. *Vlakna a Textil*. 2018. Vol. 25. 1. P. 3-7.
2. Винничук М. С., Луцкер Т. В., Лазарчук М. А., Піддубна О. О. Дизайн-проекування моделей колекцій жіночого одягу в стилі «мілітарі» із застосуванням плоского виду оздоблення. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. №1. С. 70-76.
3. Єременко І. І. Джерело натхнення в дизайні одягу: аспекти вивчення і використання в творчому процесі. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтва*. 2007. №9. С. 41-48.
4. Зухвалый стиль мілітарі в жіночому одязі. URL: <http://valova.te.ua/2014/12/zuhvalyj-styl-militari-v-zhinochomu-odyazi/> (дата доступу 15.09.2019).
5. Колекція Christian Dior осінь-зима 2018-2019. На згадку про студентські протести 1968 року в Парижі. URL: <https://youinfashion.com.ua/fashion/clothing-collections/kollekciya-christian-dior-osen-zima-2018-2019-v-pamyat-o-studencheskix-protetax-1968-goda-v-parizhe/> (дата доступу 10.09.2019).
6. Kolosnichenko O. V., Pryhodko-Kononenko I. O., Ostapenko N. V. Design of new articles of clothing using principles of contemporary style directions in architecture and art. *Vlakna a Textile*. 2016. Vol. 1. P. 18-24.
7. Колосніченко О. В. Формоутворення одягу спеціального призначення як об'єкта дизайн-діяльності: монографія. Київ: КНУТД, 2018. 420 с.
8. Краснюк Л. В., Матрофайло М. В., Троян О. М. Проектування авторської колекції жіночого одягу в еко-стилі із використанням оздоблення в техніці вибійки. *Art and Design*. 2018. №3 (3). С. 96-106. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2018.3.9>.
9. Луцкер Т. В., Винничук М. С., Колосніченко О. В., Піддубна О. О., Лазарчук М. А. Художньо-композиційні характеристики моделей колекції жіночого одягу в стилі мілітарі. *Art and Design*. 2019. №1 (5). С. 117-126. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.1.10>.
10. Остапенко Н. В., Верба С. В., Луцкер Т. В., Антонюженко А. Ю., Авраменко Т. В. Дизайн-розробка колекції жіночого одягу з використанням авторських принтів. *Art and Design*. 2018. №1 (01). С. 114-125. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2018.1.11>.
11. Про затвердження Зразків військової форми одягу та загальних вимог до знаків розрізнення військовослужбовців та ліцеїстів військових ліцеїв: Наказ Міністра оборони України № 370 від 18.07.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1047-17> (дата доступу: 18.10.2019)
12. Плотніченко І. Б. Сучасний стан та перспективи розвитку швейної промисловості України. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/17270/1/18-109-114.pdf>.

13. Рубанка А. І., Токар Г. М., Стельмах М. Д., Семененко В. В., Северіна Є. А. Класифікація різновидів конструктивно-декоративних елементів курток для пілотів військової авіації. *Art and design*. 2018. №4. С. 107-116. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2018.4.10>.

14. Рубанка А. І., Токар Г. М., Стельмах М. Д., Горіна А. В., Остапенко Н. В. Дослідження конструктивно-технологічних рішень різновидів захисного одягу для пілотів військової авіації. *Вісник ХНУ*. 2018. № 1 (257). С. 129-133.

15. Струмінська Т. В., Прасол С. І., Гальчинська О. С., Ровенець О. І. Художньо-композиційні ознаки жіночого костюму 1940-х рр. як творче джерело розробки сучасної колекції одягу. *Art and design*. 2018. №4. С. 129-138. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2018.4.12>.

References

1. Artemenko, M., Yakymchuk, O., Yakymchuk, D., Myrhorodska, N., Zasornova, I. (2018). Costume Design for hospitality establishments staff on the basis of analysis the Slavic Snakes ornamentation. *Vlakna a Textil*. 25. 1. 3-7. [in English].

2. Vynnychuk M. S., Lutsker T. V., Lazarchuk M. A., Piddubna O. O. (2019). Dizain-proektuvannja modelei kolekciji zhinochoho odjahu v styli «militari» iz zastosuvannjam ploskoho vydu ozdoblennja. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Herald of Khmelnytskyi national university*, 1. 70-76 [in Ukrainian].

3. Yeremenko, I. I. (2007). Dzherelo natkhnennia v dyzaini odiahu: aspekty vyvchennia i vykorystannia v tvorchomu protsesi [The source of inspiration in the design of clothing: the aspects of study and use in the creative process]. *Visnyk KHDADM*, 9. 41-48 [in Ukrainian].

4. Zuhvalyi styl militari v zhinochomu odiazii [Impertinent style is militari in womanish clothes]. – URL: <http://valova.te.ua/2014/12/zuhvalyj-styl-militari-v-zhinochomu-odyazi/> [in Ukrainian].

5. Kolektsiia Christian Dior osin-zyma 2018-2019. Na zghadku pro studentski protesty 1968 roku v Paryzhi [Collection of Christian Dior is the autumn-winter 2018-2019. In memory about student protests of 1968 in Paris]. – URL: <https://youinfashion.com.ua/fashion/clothing-collections/kollekciya-christian-dior-osen-zyma-2018-2019-v-pamyat-o-studencheskix-protestax-1968-goda-v-parizhe/> [in Ukrainian].

6. Kolosnichenko, O. V., Pryhodko-Kononenko, I. O., Ostapenko, N. V. (2016). Design of new articles of clothing using principles of contemporary style directions in architecture and art. *Vlakna a textile - Fibers and textiles*, 1, 18-24 [in English].

7. Kolosnichenko, O.V. (2018). *Formoutvorennia odiahu spetsialnoho pryznachennia yak obiekta dyzain-diialnosti* [Design of Special Purpose Apparel as an Object of Design Activities]. Kyiv: KNUTD [in Ukrainian].

8. Krasniuk, L. V., Matrofailo, M. V., Troyan, O. M. (2018). Proektuvannia avtorskoj kolekciji zhinochoho odiahu v eko-styli iz vykorystanniam ozdoblennia v tekhnitsi vybiiky [Design of author couture collection in eco-style with the use of printing technique]. Kyiv: *Art and Design*, 3. 96 – 106. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2018.3.9>. [in Ukrainian].

9. Lucker, T. V., Vynnychuk, M. S., Kolosnichenko, O. V., Piddubna, O. O., Lazarchuk, M. A. (2019). Khudozhnjo-kompozycijni kharakterystyky modelej kolekciji zhinochoho odjaghu v styli militari [Artistic and composition characteristics of models collection of women's clothes in military style]. Kyiv: *Art and Design*, 1. 117-126. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.1.10>. [in Ukrainian].

10. Ostapenko, N. V., Verba, S. V., Lutsker, T. V., Antoniuzhenko, A. Yu., Avramenko, T. V. (2018). Dizain-rozrobka kolekciji zhinochoho odjagu z vikorystanniam avtorskikh printiv [Design and development of women's clothing collection using author's prints]. Kyiv: *Art and Design*, 1. 114-125. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2018.1.11>. [in Ukrainian].

11. Pro zatverdzhennja Zrazkiv viiskovoi formy odjahu ta zahalnyh vymoh do znakiv rozrizznennja viiskovosluzhboviziv ta litseistiv viiskovykh litseiv: Nakaz Ministra oborony Ukrainy № 370 vid 18.07.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1047-17> (Last accessed: 18.10.2019) [in Ukrainian].

12. Plotnichenko, I. B. Suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku shveinoi promyslovosti Ukrainy. [Modern state and prospects of development of sewing industry of Ukraine]. – URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/17270/1/18-109-114.pdf> [in Ukrainian].

13. Rubanka, A. I., Tokar, H. M., Stelmakh, M. D., Semenenko, V. V., Severina, Ye. A. (2018). Klasyfikatsiia riznovydiv konstruktyvno-dekoratyvnykh elementiv kurtok dlia pilotiv viiskovoi aviatsii [Classification of the variation of design and decorative elements of the field coats for military aviation pilots]. Kyiv: *Art and design*, 4. 107-116. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2018.4.10>. [in Ukrainian].

14. Rubanka, A. I., Tokar, G. M., Stelmakh, M. D., Horina, A. V., Ostapenko, N. V. (2018). Doslidzhennja konstruktyvno-tekhnologichnykh rishen riznovydiv zakhysnoho odjahu dlja pilotiv viiskovoi aviatsii [Research of construction and

technological solution of varieties of protective clothing for military aviation pilots]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Herald of Khmelnytskyi national university*, 1 (257), 129-133. [in Ukraine].

Struminska, T. V., Prasol, S. I., Halchynska, O. S., Rovenets, O. I. (2018). Khudozhno-kompozytsiini oznaky zhinochoho kostiumu 1940-kh rr. yak tvorche dzherelo rozrobky suchasnoi kolektsii odiahu [Classification of the variation of design and decorative elements of the field coats for military aviation pilots]. Kyiv: *Art and design*, 4. 129-138. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2018.4.12>. [in Ukrainian].

DESIGNING OF FEMALE ENSEMBLE IN THE MILITARY STYLE

ZASORNOVA I.O., KRASNIUK L.V., ZHURAVLYOVA Kh. O.

Khmelnytsky National University

Purpose. Projecting and manufacturing of a women's clothing ensemble in the military-style based on the analysis of the uniform of soldiers of the Armed Forces of Ukraine.

Methodology. In the process of the research the basic principles of the systematic approach to the design-projecting of the women's clothing ensemble were used: literary-analytical researches, combinatorics method.

Results. Historical prerequisites for the appearance of the style of military uniforms in clothing are determined. The characteristic features and basic principles of creating military-style clothing are identified. The collections of modern designers are investigated and the main directions of development of military style in women's clothing are highlighted. The results of the artistic design of the military-style women's clothing ensemble are presented and its artistic and compositional features are described.

Scientific novelty. The main artistic and compositional features of the military style in modern women's clothing are identified, which is the basis for designing the author's ensemble of women's clothing in this style.

ДИЗАЙН-ПРОЕКТИРОВАНИЕ ЖЕНСКОГО АНСАМБЛЯ В СТИЛЕ МИЛИТАРИ

ЗАСОРНОВА И. А., КРАСНЮК Л. В., ЖУРАВЛЕВА К. А.

Хмельницький національний університет

Цель. Проектирование и изготовление ансамбля женской одежды в стиле милитари на основе анализа формы одежды военнослужащих Вооруженных Сил Украины.

Методология. В ходе выполнения исследовательской работы, использованы основные принципы системного подхода к дизайн-проектированию женского ансамбля: литературно-аналитические исследования, метод комбинаторики.

Результаты. Рассмотрены исторические предпосылки возникновения стиля милитари в одежде. Определены характерные черты и основные принципы создания одежды в стиле милитари. Рассмотрены коллекции современных дизайнеров и выделены основные направления развития стиля милитари в женской одежде. Приведены результаты художественного проектирования ансамбля женской одежды в стиле милитари и описаны его художественно-композиционные признаки.

Научная новизна. Определены основные художественно-композиционные признаки стиля милитари в современной женской

The main artistic and compositional features of the military style in modern women's clothing are identified, which is the basis for designing an author's ensemble of women's clothing in this style. The analysis of structural and technological elements of military uniform was performed on the following features: silhouette, type of clasp, sleeve cover, neck and collar design, design of the lower sleeves, type and location of pockets, functional and finishing details, areas of application of distinctive marks, color, fittings.

Practical significance. Practical recommendations are given about the choice of artistic and compositional solutions, structural and technological elements, selection of materials, accessories, hats and shoes in the design of military-style women's clothing. The author's ensemble of women's clothing in the military style named "Pentesileya" has been created.

Keywords: *everyday military uniform, analysis, artistic and compositional solutions, structural and technological elements, combinatorial method.*

одежде, которая является основой для проектирования авторского ансамбля женской одежды в данном стиле. Выполнен анализ конструктивно-технологических элементов военной формы по следующим признакам: силуэт, вид застежки, покрой рукава, вид воротника, оформление низа рукава, вид и место расположения карманов, функционально-отделочные детали, зоны нанесения распознавательных знаков, цвет, фурнитура.

Практическая значимость. Даны практические рекомендации по выбору художественно-композиционных решений, конструктивно-технологических элементов, подбор материалов, аксессуаров и фурнитуры, головных уборов и обуви при проектировании женской одежды в стиле милитари. Создан авторский ансамбль женской одежды в стиле милитари под названием «Пентесилея».

Ключевые слова: *военная форма, анализ, художественно-композиционные решения, конструктивно-технологические элементы, метод комбинаторики.*

ІНФОРМАЦІЯ
ПРО
АВТОРІВ:

Засорнова Ірина Олександрівна, канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри технології і конструювання швейних виробів, Хмельницький національний університет, ORCID 0000-0001-6655-5023, **e-mail:** izasornova@gmail.com

Краснюк Лариса Володимирівна, канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри технології і конструювання швейних виробів, Хмельницький національний університет, ORCID 0000-0003-1429-7178, **e-mail:** krasnuklora@gmail.com

Журавльова Христина Олександрівна, магістр, Хмельницький національний університет, ORCID 0000-0003-1426-9978, **e-mail:** hristinazuravlova@gmail.com

Цитування за ДСТУ: Засорнова І.О., Краснюк Л.В., Журавльова Х.О. Дизайн-проекування жіночого ансамблю в стилі мілітарі. *Art and design*. 2019. №4. С. 34-45.

<https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.4.3>

Citation APA: Zasornova, I.O., Krasniuk, L.V., Zhuravlyova, Kh. O. (2019) Designing of female ensemble in the military style. *Art and design*. 4. 34-45.